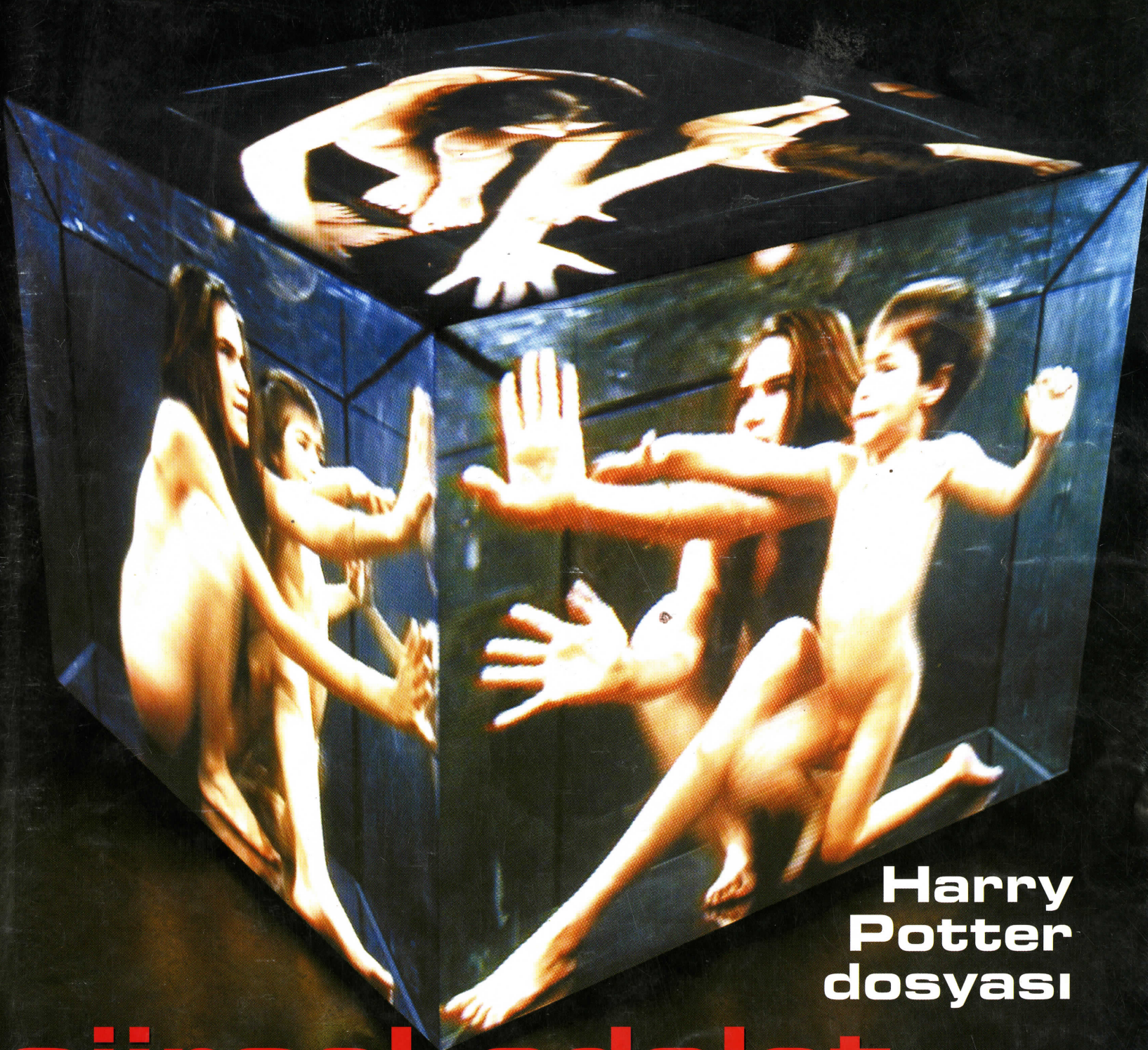

SANAT

Milliyet

SAYI: 2003 / 534 126301 EYLÜL 2.500.000 LİRA ISSN 1300-4425

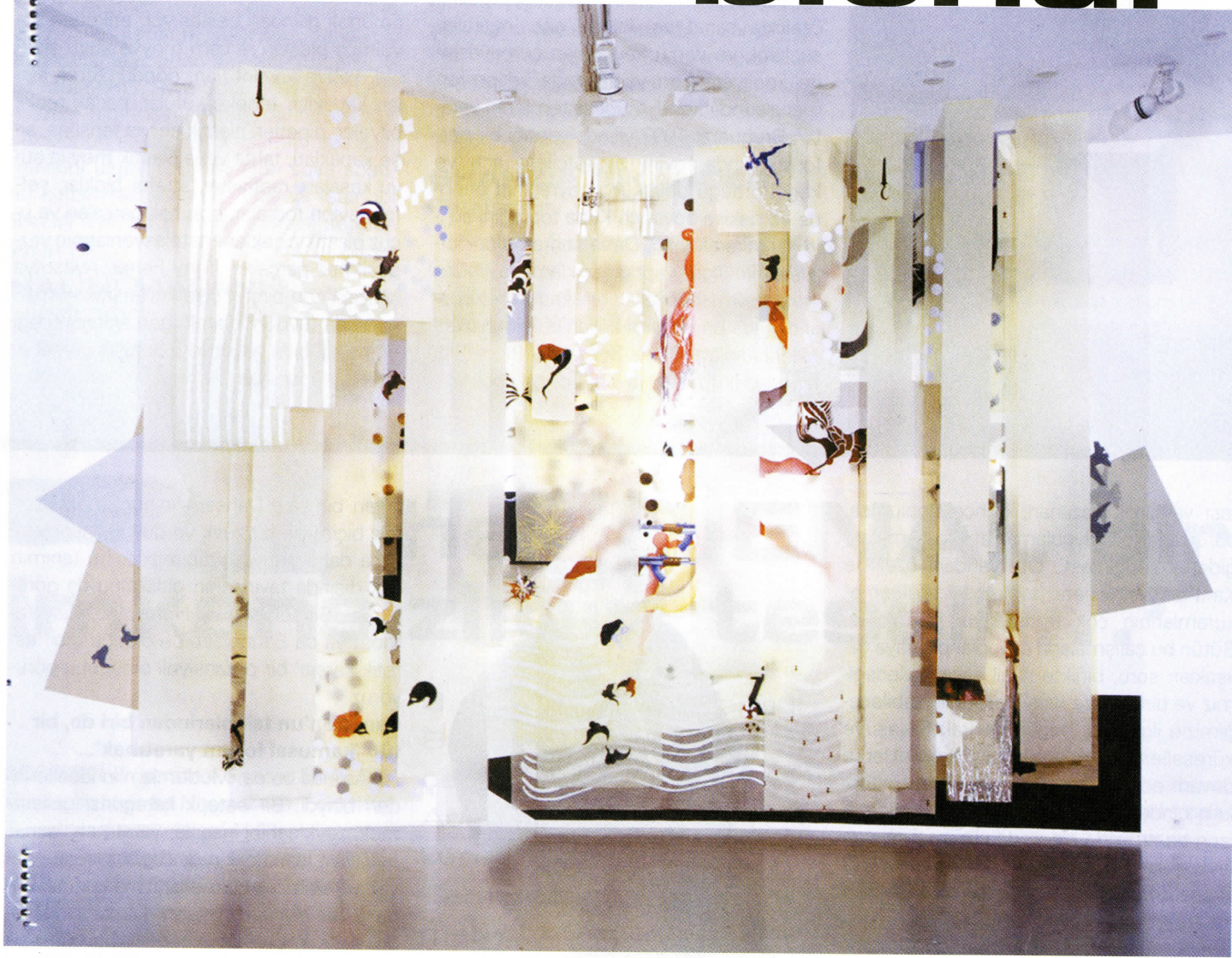
Harry
Potter
dosyası

Şiirsel adalet
İSTANBUL BİENALİ

■ Semih Gümüş ■ Gönül Paçacı ■ Elif Şafak ■ Hasan Ali Toptaş ■ Murat Uyunkulak

mikro alternatif bienal

Shazia Sikander'in çalışması.

Leyla Gediz'in ismi.

'Şiirsel Adalet'
İstanbul'u
renklendiriyor.
Birbirinden ilginç
ve iddialı üç büyük
sergi, Bienal
hareketliliğinden
yararlanan eylül
ayının sürprizleri.

LEVENT ÇALIKOĞLU

KÜRATÖRLÜĞÜNÜ Dan Cameron'un üstlendiği "Şiirsel Adalet" başlıklı 8. Uluslararası İstanbul Bienali sürecinde İstanbul sanat ortamı bir hayli hareketlenecek. Bienal konseptine eşlik edenler, karşı çıkanlar, birebir olarak etkinliğin parçası olanlar, hatta bienal sergilerinde görmeye alışık olmadığımız resim sanatını konu alan etkinliklere kadar, eylül ayında İstanbul birbirinden ilginç sergilere ev sahipliği yapıyor.

Birbiriyle çelişiyormuş gibi görünen şiir ve adalet kavramlarının sorgulandığı ve bu çelişkinin tetikleyebileceği yaratıcılığın tartışmaya açıldığı İstanbul Bienali'ne eşlik eden mekânlardan olan -2001 yılında olduğu gibi- Platform Garantü Güncel Sanat Merkezi, Pakistan asıllı Amerikalı sanatçı Shazia Sikander'in sergisini ağırıyor. 20 Eylül - 16 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirilecek sergide Sikander'in desenleri sergilenecek ve video projeksiyonu gösterilecek. Sanatçı, galerinin duvarına bir de resim yapmayı planlıyor. Sikander'i tanımayanlar için kısa bir hatırlatma yapalım: Son

iki yılda Brent Sikkema (New York), Art Pace (San Antonio) ve Whitney Museum'da (Phillip Morris Branch, New York) kişisel sergiler açan Sikander, esasen 1997 yılında katıldığı Whitney Bienali ile uluslararası ortamda tanındı. Yakın tarihte Hirshhorn Museum and Sculpture Garden (Washington D.C.), Museum of Modern Art QNS (New York), Musee D'art Moderne de la Ville de Paris (Paris) ve Kiasma'da (Helsinki) grup sergilerine de katılan sanatçı, Pakistan'da modernist yaklaşımlı Lahore National College of Arts'ta minyatür resim tekniğini öğrendikten sonra, yüksek lisans eğitimini Rhode Island School of Design'da tamamladı. Geleneksel malzemeyi güncel konularla mükemmel bir teknikle harmanlayan Sikander, "güncel sanatta geleneksel olanın yeniden devreye alınması" konusunda yepyeni bir söylemin öncülerinden. Minyatürlerinde, Hindu Hindistan ve Müslüman Pakistan gibi bugün dost olmayan iki ülkenin tarihindeki kültürel diyalog geleneğini, iç içe geçmiş sanatsal gelenekleri, dolayısıyla melezliğini kullanan Sikander, iç içe geçmeyi bugüne dair bir mesaj olarak da irdeliyor. İki yaklaşım arasında mütevazı bir barış sağlanabileceğini gösteren Shazia Sikander resminin en önemli yönlerinden biri, geleneklerin kapsamlı bilgi ve görgüsünden süzülerek geldiği kadar, bilinçli, niyetli ve kavramsal çerçevesiyle de geleneksel yapının nerede melezleşip, nerede aşılacağını bildirmesi.

Gelecek Demokrasi

Akbank Kültür Sanat Merkezi ise, 9 Eylül - 18 Ekim tarihleri arasında küratörlüğünü Ali Akay'ın yaptığı "Gelecek Demokrasi" adlı konsept bir sergiyle Bienal'e cevap veriyor. Sergi, sözleşme teorilerinin ilk ortaya çıktığı dönemde, "İmparatorluk" kitabının yazarları olan Negri ve Hardt'ın kullanmış olduğu bir kavram üzerinden hareket ediyor. Akay, sergi metninde demokrasiyle, yani bir tür gelecek demokrasi diye düşünülen demokrasi kavramıyla, Hobbess'un kavramının bir alakası olduğunu iddia ediyor: "Bu kavram çokluk kavramı. Multitude ya da multitudo denen kavram. Temellerini sözleşme teorisi ve egemenlik kavramının kurulmasından alıyor. Bunun için de, Hobbess'a dönmek durumunda kalıyoruz. Çünkü çokluk, yahut başka bir deyişle sayı, - buna kalabalık da diyebiliriz - "çok olanlar" anlamına geliyor. Bu Hobbess'un 'De Civia' yahut 'Vatandaş' kitabı içinde var olan bir kavram. Bu kavram aynı zamanda bütün bir moderniteyi oluşturacak olan Fransız İhtilali aydınlanma düşünürlerinin, sözleşme teorilerini ve de devrim sonrası egemenlik ve halk kavramlarını ilgilendirecek olan bir çokluk tanımını oluşturuyor."

Oy hakkı, halk, cumhuriyet fikri ve yönetim argümanları, iktidar, güvenlik gibi kavramlar etrafında şekillenen konseptte farklı alanlardan yedi sanatçı katılıyor. Sergide, Fransa'dan Claude Leon, Tarlabası'nda yaşayan insanlarla gerçekleştirdiği bir belgesel sunacak. Cem Gencer evsiz barksızlarla, Gamze Toksoy ve Altan Bal "bekar odaları"nda yaşayanlarla yaptıkları belgesel fotoğrafik çalışmalarını; Zeliha Burtek "Yokluk - Çokluk" adlı işini sergileyecekler. Seza Parker, daha önce Galerist'teki kişisel sergisinde irdedelediği savaş aletleri ve araçları koleksiyoncusu olan ve cinsiyet değiştiren Sophie ile ilgili sanatsal - belgesel çalışmasını ve Sophie'nin resimsel temsiliyetini, Şener Özmen ise zararsız

ama bir o kadar da şiddete maruz kalabilen ve de şiddet içerebilen, dışlanmanın verdiği kırılma içinde deliliği sergileyen insanı, Suzan Kleinberg tarafından New York'da gerçekleştirilen çalışmanın görüntülerini sunuyor. Sergi, sanat ve sosyoloji karışımı çalışmaların bir araya getirildiği bir demokrasi alanı olacak.

"Gelecek Demokrasi" isimli konsept sergiden Claude Leon'un çalışması.

Organize İhtilaf

İstanbul Güncel Sanat Müzesi Proje 4L ise küratörlüğünü Fulya Erdemci'nin yaptığı "Organize İhtilaf" adlı bir resim sergisi ile Bienal ortamını şaşırtıcı bir yönde zenginleştiriyor. Kurulduğu 2001 yılının Eylül ayından bu yana Çağa Koleksiyonu dışında yerli sanatçıların resimlerine yer vermeyen mekânın, birbirinden ilginç ve daha önce hiçbir şekilde yan yana gelmemiş ressamları kapsayan bir resim sergisi düzenleniyor olması bir hayli ilginç ve iddialı. Modernist geleneğin güçlü üslûpçu ressamlarından naif tavırlara, çizgiyi ve boyayı dijital ortama taşıyan uluslararası isimlerden resim - edebiyat ilişkisine gönderme yapan kişisel duyarlılıklara kadar farklı yaklaşımlardan 14 sanatçının bir araya geldiği sergide resmin günümüzdeki yeri ve çerçevesi tartışmaya açılıyor. Erdemci, sergisinin yönelimini şöyle özetliyor: "Resmin ağır geçmişi ve bugünün hızlı uluslararası sanat ortamı (özellikle video, fotoğraf, yerleştirme ve yeni teknolojilerle üretilmiş çalışmaların uzun yıllar oyun bahçesi işlevini gördükten sonra) göz önüne alındığında, bugün resim yapmak bir cesaret işidir! Resim yapma sürecinin yavaşlığı, bedenselliği, yalnızlığı ve riskine ek olarak küresel dünyadaki hareket zorluğu, aynı zamanda da ölçüt yoksunluğu da hesaba katıldığında, bugün resim yapmak bir cesaret işidir!" 22 Eylül - 22 Kasım tarihleri arasında açık kalacak olan sergi Haluk Akakçe, Sami Baydar, Semiha Berksoy, Lukas Duwenhögger, Leyla Gediz, Mehmet Gülerüz, Mehmet Gün, Yalçın Karayağız, Aydan Murtezaoğlu, Bülent Şangar, Füsün Onur, Kemal Önsoy, Murat Şahinler ve Canan Tolon'u bir araya getiriyor. ■

Shazia Sikander resim sergisi, 20 Eylül - 16 Kasım 2003 (0212) 293 23 61
"Gelecek Demokrasi", 9 Eylül - 18 Ekim 2003 (0212) 292 39 84
"Organize İhtilaf", 22 Eylül - 22 Kasım 2003 (0212) 281 51 50